Nie tylko fragment | Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, 8–15 maja 2026 r.

NIE TYLKO FRAGMENT
zatrzymaj się na chwilę – zostań na całość!

Nagrody, rolki, komentarze – rzeczywistość dociera do nas we fragmentach. Co przez to tracimy, a co zyskujemy? Czy potrafimy czytać głębiej skondensowany przekaz, czy czekamy jedynie biernie na to, aż coś „skradnie" nasza uwagę? Na te pytania postaramy się wspólnie poszukać odpowiedzi w Bibliotece Śląskiej w Katowicach podczas cyklu spotkań „Nie tylko fragment", który będzie realizowany **w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek**, w dniach 8–15 maja 2026 r.

Spotkania będą dotyczyć krótkich form literackich oraz zagadnienia fragmentaryczności we współczesnej kulturze. Bibliotekę Śląską odwiedzą w tym czasie min. Michael Krüger (jako redaktor „Workuty" Horsta Bieńka), Elżbieta Łapczyńska, Łukasz Orbitowski, Marta Podgórnik, Wojciech Tochman i inni autorzy krótkich form literackich lub odwołujący się w swojej twórczości do pojęcia fragmentaryczności. Warto przyjść chociaż na chwilę – i zostać na całość!

W programie:

8 maja | piątek | godz. 18.00
Jak działa fragment?
Panel dyskusyjny i czytanie performatywne:
Elżbieta Łapczyńska, Tomasz Pietrzak, Maciej Wnuk
Prowadzenie: **Anna Cieplak**
Miejsce: sala im. Feliksa Netza

Czy wszędzie otaczają nas już tylko skróty a nie znaczące detale? Elżbieta Łapczyńska (laureatka Nagrody Literackiej

Gdynia 2025 za Mowę chleba), a także poeta Tomasz Pietrzak (najnowsza książka Bery z dzielni) i Maciej Wnuk (uhonorowany II Nagrodą im. Witolda Gombrowicza za Miejsca odległe) otworzą cykl rozmów o krótkich formach pozwalających wyrazić więcej niż wielotomowe powieści. Autorzy opowiedzą, jak odwołują się do fragmentaryczności w swojej pracy i jak sami czytają skondensowaną literaturę oraz skąd wiemy, że to, co czytamy, to skrót – a nie właśnie to, co najważniejsze?

11 maja | poniedziałek | godz. 18.00
Łączący fragment
Spotkanie autorskie: **o. Roman Bielecki OP, Ryszard Koziołek**
Prowadzenie: **Artur Madaliński**
Tłumaczenie na PJM
Miejsce: sala Parnassos

Gdzie może zacząć się rozmowa, gdy brakuje wspólnego języka? Prof. Ryszard Koziołek (rektor UŚ, popularyzator czytelnictwa) i o. Roman Bielecki OP opowiedzą o tym, jak konkretne fragmenty literackie mogą stać się przyczynkiem do dyskusji na tematy teologiczne i egzystencjalne. Pokażą w praktyce, jak literatura może łączyć różne światy. Spotkaniu towarzyszyć będzie premiera ich wspólnej książki Wierz i czytaj. Rozmowy o literaturze i wierze.

12 maja | wtorek | godz. 18.00
Fragmenty dnia
Panel dyskusyjny i czytanie performatywne:
Marta Podgórnik, Krzysztof Siwczyk
Prowadzenie: **Bartłomiej Majzel**
Miejsce: sala im. Feliksa Netza

Jak w chaotycznej codzienności znaleźć sens? Marta Podgórnik (laureatka Nagrody im. Wisławy Szymborskiej) i Krzysztof Siwczyk – poetka i poeta, którzy od lat wyławiają znaczące szczegóły z rzeczy najmniejszych – odsłonią swój warsztat twórczy. Dowiemy się jak ulotne chwile, codzienne przedmioty i wrażenia stają się portalami do pełniejszego przeżywania

rzeczywistości.

13 maja | środa | godz. 18.00
Fragment życiorysu
Spotkanie: **Michael Krüger, Paweł Marcinkiewicz, Daniel Pietrek**
Tłumaczenie na PJM
Miejsce: sala Parnassos

Promocja książki Horsta Bienka „Workuta” w tłumaczeniu Pawła Marcinkiewicza i Daniela Pietrka (Wydawnictwo Biblioteki Śląskiej, 2026)

Po raz pierwszy po polsku Wydawnictwo Biblioteki Śląskiej opublikowało, jedną z najważniejszych książek Horsta Bienka (1930–1990), niemieckiego pisarza urodzonego w Gliwicach. Autor dopiero pod koniec odważył się napisać Workutę – powieść o beztroskiej młodości, która zakończyła się brutalnym aresztowaniem i zesłaniem na Syberię. Bienek dociera do rdzenia doświadczenia dwudziestowiecznych totalitaryzmów, z masowymi mordami i bezimiennymi grobami. Nie ma tam bólu ani nienawiści do oprawców. Zamiast tego jest wielki spokój syberyjskiej tundry… Jak dramatyczny fragment życiorysu Bienka ukształtował jego twórczość? Znacząco…

14 maja | czwartek | godz. 18.00
Fragment po fragmencie
Spotkanie autorskie: **Wojciech Tochman**
Prowadzenie: **Artur Madaliński**
Tłumaczenie na PJM
Miejsce: sala Parnassos

Czy możliwa jest jedna, „ogólna” historia złożona z cudzych relacji? Wojciech Tochman – reporter i współzałożyciel Instytutu Reportażu – opowie, jak zbiera i składa opowieści różnych rozmówców, pozostając wiernym wymogom dokumentalistyki. Spotkanie będzie też prapremierą jego nadchodzącej książki Delfiny i Belzebub, która stanowi próbę stworzenia obrazu z fragmentów relacji z Ukrainy. Ile

jednostkowych, indywidualnych opowieści składa się na pełny obraz rzeczywistości?

15 maja | piątek | godz. 18.00
Więźniowie fragmentu?
Panel dyskusyjny: **Michał Cierzniak, Marek Krajewski, Łukasz Orbitowski**
Prowadzenie: **Anita Skwara**
Miejsce: sala im. Feliksa Netza

Czy fragmentaryczna rzeczywistość nas ogranicza, czy może wyzwala? Cykl zamyka interdyscyplinarna rozmowa: Michał Cierzniak (autor debiutanckiej powieści Klatka) opowie o izolacji, prof. Marek Krajewski (UAM) spojrzy na fragmenty codzienności okiem socjologa, a Łukasz Orbitowski (autor cenionych opowiadań i powieści, laureat Paszportu „Polityki" 2016) podzieli się doświadczeniem twórczym oraz spostrzeżeniami z prowadzenia warsztatów literackich w ośrodkach zamkniętych. Zastanowimy się nad tym czy fragment i fragmentaryczność to problem, czy warunek komunikacji?

Wstęp wolny na wszystkie wydarzenia!
Zapraszamy!

Biblioteka Śląska, Plac Rady Europy 1, Katowice

„Nie tylko fragment" to także warsztaty dla młodzieży pt. „Moc fragmentu", które poprowadzą Karolina Pospiszil oraz Krzysztof Muszyński. Uczniowie II LO w Katowicach poznają „Moc fragmentu" i krótkiej formy literackiej w teorii i praktyce tworząc własne teksty.

DOFINANSOWANIE

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego

ORGANIZATOR

Województwo Śląskie

Biblioteka Śląska

Instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego

PATRONAT MEDIALNY

wyborcza

artPAPIER

Lustro Biblioteki

REGIONALNY PATRON MEDIALNY

Polskie Radio Katowice

PARTNERZY

HOTELE DIAMENT

[Zasady rozpowszechniania wizerunku uczestników wydarzeń odbywających się w Bibliotece Śląskiej]
